

AMMATTIKORKEAKOULUJEN VALINTAPERUSTESUOSITUS SYKSY 2019

31.1.2019

SISÄLLYSLUETTELO

1 Ammattikorkeakoulututkintoon johtava koulutus	1
1.1 Hakukelpoisuus ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin	1
1.2 Hakukelpoisuuden osoittaminen	1
1.3 SORA-lainsäädäntö	3
1.3.1 Sosiaali- ja terveysala	3
1.3.2 Liikunta-ala	4
1.3.3 Humanistinen ja kasvatusala	5
1.3.4 Ehdollinen paikan vastaanotto	6
2 Opiskelijavalinta suomen- ja ruotsinkieliseen päivä- ja monimuotototeutukseen	6
2.1 Valintatavat	6
2.1.1 AMK-valintakoe	7
2.1.1.1 Esteetön opiskelijavalinta – valintakokeen erityisjärjestelyt	8
2.1.2 Todistusvalinta	8
2.1.2.1 Pisteytysmallit	8
2.1.2.2 EB-, IB- ja RP/DIA tutkinnot	10
AIKATAULULIITE	13

AMMATTIKORKEAKOULUJEN VALINTAPERUSTESUOSITUS

SYKSY 2019

1 Ammattikorkeakoulututkintoon johtava koulutus

1.1 Hakukelpoisuus ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin

Hakukelpoisuudesta ammattikorkeakouluihin on säädetty ammattikorkeakoululaissa 932/2014.

Voit hakea ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin, jos olet suorittanut

- suomalaisen lukion oppimäärän tai ylioppilastutkinnon
- International Baccalaureate -tutkinnon (IB)
- European Baccalaureate -tutkinnon (EB)
- Reifeprüfung (RP) tai Deutsche Internationale Abitur tutkinnon (DIA)
- 120 opintoviikon tai 180 osaamispisteen laajuisen suomalaisen ammatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavan aiemman vähintään 80 opintoviikon laajuisen suomalaisen ammatillisen tutkinnon
- suomalaisen opistoasteen tai ammatillisen korkea-asteen tutkinnon
- näyttötutkintona suoritetun suomalaisen ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon tai niitä vastaavan aikaisemman tutkinnon tai
- ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa hakukelpoisuuden korkeakouluopintoihin.

Valintaperustesuosituksessa esitettävillä tutkintovaatimuksilla tarkoitetaan lähtökohtaisesti aina suomalaista tutkintoa, ellei asiasta toisin mainita.

Korkeakoulututkinnolla ei voi hakea ellei hakukohteen valintaperusteissa toisin mainita. Joihinkin hakukohteisiin ammattikorkeakoulut voivat vaatia tietyn tutkinnon tai muita todistuksia.

Joihinkin ammattikorkeakouluihin haettaessa voidaan harkinnanvaraisesti todeta hakukelpoiseksi hakija, jolla ammattikorkeakoulu katsoo olevan riittävät tiedot ja taidot ammattikorkeakouluopintoja varten kyseiseen hakukohteeseen. Jokainen ammattikorkeakoulu päättää harkinnanvaraisesta hakemisesta koulutuksittain. Harkinnanvaraisesti hakevan tulee toimittaa kopio todistuksista, joihin haluaa vedota, kaikkien hakutoiveina olevien ammattikorkeakoulujen hakijapalveluihin ennalta ilmoitettuna määräaikana (ks. aikataululiite). Harkinta kohdistuu vain hakijan hakukelpoisuuteen.

1.2 Hakukelpoisuuden osoittaminen

Suomalaisella tutkintotodistuksella hakevien todistuskopiot tarkistetaan vain hyväksytyksi tulleilta. Poikkeuksena ovat ennen vuotta 1990 suomalaisen ylioppilastutkinnon suorittaneet, joiden on ladattava liite hakemuksensa perusteena olevasta tutkintotodistuksesta hakemukselle tai toimitettava todistuskopiot ennalta ilmoitettuna määräaikana korkeakoulujen hakijapalveluihin (ks. aikataululiite).

Osoittaakseen hakukelpoisuutensa Suomen ulkopuolella suoritettulla tutkinnolla hakevan on ennalta ilmoitettuna määräaikana (ks. aikataululiite) ladattava liite hakemuksensa perusteena olevasta tutkintotodistuksesta hakemukselle tai toimitettava se ylimpänä ammattikorkeakouluhakutoiveena olevan ammattikorkeakoulun hakijapalveluihin, joka tekee päätöksen hakukelpoisuudesta kaikkiin ammattikorkeakoulujen hakutoiveisiin.

Oppilaitoksen myöntämä väliaikainen todistus hakijan valmistumisesta hyväksytään hakukelpoisuuden osoittavana todistuksena, jos virallista tutkintotodistusta ei pystytä toimittamaan ennakkoon ilmoitettuun määräaikaan mennessä viranomaistoiminnasta tai siihen rinnastettavasta syystä.

Jos tutkintotodistuksen kieli ei ole suomi, ruotsi tai englanti, niin hakijan on lisäksi toimitettava kopio virallisen kielenkääntäjän käännöksestä. Käännöksessä tulee olla kääntäjän allekirjoitus ja leima. Käännös on toimitettava ennalta ilmoitettuna määräaikaan (ks. aikataululiite).

IB, EB tai RP/DIA- tutkinnolla hakevien tulee ladata liite hakemuksensa perusteena olevasta tutkintotodistuksesta hakemukselle tai toimittaa todistuskopiot ennalta ilmoitettuna määräaikaan (ks. aikataululiite).

Pakolaisasemassa oleva* tai turvapaikanhakija voi hakea ja tulla valituksi koulutukseen aivan kuten kuka tahansa muukin hakukelpoinen Suomen tai muun maan kansalainen.

Jos hakija on Suomessa pakolainen tai pakolaiseen rinnastettavassa asemassa ** tai turvapaikanhakija, eikä hän voi todistaa aikaisempaa tutkintoaan asiakirjoin, tulee hänen täyttää taustaselvitysloMAKE, joka löytyy jokaisen ammattikorkeakoulun verkkosivuilta. Korkeakoulu voi kutsua hakijan valintakokeeseen tai lähettää hakemuksen tarvittaessa akateemiseen arviointiin. Hakukohteen korkeakoulu ratkaisee hakijalta pyytämänsä selvityksen perusteella, onko selvitys aikaisemmasta tutkinnosta riittävä.

Hakijalla tulee olla statuksestaan kertova viranomaispäätös (turvapaikkapäätös tai oleskelulupa suojelun perusteella). Hakijan tulee toimittaa taustaselvitysloMAKEEN liitteenä kopio kyseisestä päätöksestä kaikkien hakukohteiden korkeakoulujen hakijapalveluihin ennalta ilmoitettuna määräaikaan (ks. aikataululiite). Korkeakoulujen yhteishaun asiakaspalveluryhmä suosittelee, että myös muukalaispassit, joissa on merkintä "henkilöllisyys varmistamatta" hyväksytään, mutta AMK päättää kuitenkin itse, hyväksyykö ko. asiakirjan. Hakemukselle ei tule ladata arkaluontoisia liitteitä.

Turvapaikkaa hakeva, joka ei ole vielä saanut päätöstä, voi statuksensa selvittämiseksi esittää esim. valintakoetilanteessa Migrin myöntämän kuvallisen henkilökortin ja hakukohteen vaatiessa myös Migrin maksullisen (20 €) vireilläolotodistuksen siitä, että hakija voi oleskella laillisesti Suomessa asiansa käsittelyn ajan ts. kunnes asia on lainvoimaisesti ratkaistu.

**pakolaisasemassa oleva eli turvapaikka* = Oleskelu kotimaan tai pysyvän asuinmaan ulkopuolella siitä syystä, että henkilöllä on perusteltu syy pelätä siellä vainoa. Vainon syyn tulee olla alkuperä, uskonto, kansallisuus, tiettyyn yhteiskunnalliseen ryhmään kuuluminen tai poliittinen mielipide. Lisäksi edellytetään, että henkilö on pelkonsa vuoksi haluton turvautumaan kyseisen valtion suojeluun.

*** pakolaiseen rinnastettavassa asemassa on toissijaista suojelua saava henkilö* = henkilöä uhkaa kotimaassa tai pysyvässä asuinmaassa kuolemanrangaistus, teloitus, kidutus tai muu epäinhimillinen tai ihmisarvoa loukkaava kohtelu tai rangaistus. Lupa voidaan myöntää myös, jos henkilö ei voi palata kotimaahan tai pysyvään asuinmaahan joutumatta vakavaan henkilökohtaiseen vaaraan siellä vallitsevan aseellisen selkkauksen vuoksi.

Asiakirjan väärentäminen tai väärinkäyttö voi johtaa rikosvastuuseen ja on poliisiviranomaiselle kuuluva asia.

1.3 SORA-lainsäädäntö

Sosiaali- ja terveysalan, humanistisen alan, liikunnan sekä merenkulun ammattikorkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen sovelletaan ns. SORA-lainsäädäntöä. Näillä aloilla on alaikäisten turvallisuutta, potilas- ja asiakasturvallisuutta tai liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia, jotka rajoittavat opiskelijaksi ottamista. Tällöin edellytetään, että opiskelijaksi otettava on terveydentilaltaan ja toimintakyvyltään kykenevä opintoihin liittyviin käytännön tehtäviin tai harjoitteluun.

Terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä rajoitus ei estä opiskelijaksi ottamista, jos sen vaikutukset voidaan kohtuullisin toimin, esimerkiksi erityisjärjestelyin poistaa. Tarkoituksena ei ole asettaa tarpeettomia esteitä vammaisten tai muista fyysisistä tai psyykkisistä rajoitteista kärsivien henkilöiden koulutukseen pääsulle. Rajoituksia sovelletaan vain niissä tilanteissa, joissa on selvää, ettei hakija voi terveydentilansa tai toimintakykynsä vuoksi osallistua koulutukseen. Esteen vakavuus ja hoitotilanne otetaan huomioon arvioitaessa hakijan soveltuvuutta ko. koulutusohjelman opiskelijaksi.

1.3.1 Sosiaali- ja terveysala

Sosiaali- ja terveysalalle hakevan terveydentilan ja toimintakyvyn tulee olla sellainen, että hän kykenee opintoihin liittyviin käytännön tehtäviin ja harjoitteluun. Tieto alan terveydellisistä vaatimuksista löytyy ammattikorkeakoulun [www-sivuilta](http://www.sivuilla.fi) ja Opintopolku.fi-sivustolta.

Bioanalytikkokoulutukseen hakeutuvalla on oltava mikroskoopilla työskentelyyn riittävä näkökyky ja normaali värinäkö. Koulutukseen valittujen tulee toimittaa silmälääkärin, optikon tai optometristin todistus koulutuksen alkaessa ammattikorkeakoulun antamien ohjeiden mukaisesti. Ammattikorkeakoulu voi purkaa valinnan, mikäli todistusta ei toimiteta määräajassa tai valituksi tullutta opiskelijaa ei todistuksen perusteella voida pitää soveltuvana bioanalytikkokoulutukseen.

Sosiaali- ja terveysalalle hakeutuvan tulee huomioida, että

- opiskelu ja ammatissa toimiminen edellyttävät hyvää henkistä tasapainoa
- ala ei sovellu huumeiden käyttäjälle eikä alkoholin tai lääkkeiden ongelmakäyttäjälle
- esimerkiksi tuki- ja liikuntaelämistön sairaudet, krooniset ihosairaudet, allergiat ja mielenterveyden häiriöt voivat muuttua terveydelliseksi ongelmaksi opiskeluaikana tai myöhemmin työelämässä
- veriteitse tarttuva tauti saattaa rajoittaa opintojen etenemistä ja työhön sijoittumista
- useissa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköissä hoidetaan infektioille alttiita potilaita ja niissä työskentely edellyttää opiskelijoilta ja henkilökunnalta kunnossa olevaa rokotussuojaa, johon kuuluu myös vuosittain uusittava kausi-influenssa rokotus.

Sosiaali- ja terveysalan tutkintokohtaisia terveydentilan ja toimintakyvyn kuvauksia tarkennetaan kevään 2019 aikana.

Opiskelijaksi pyrkivän tulee ammattikorkeakoulun pyynnöstä antaa opiskelijaksi ottamisen arvioinnin edellyttämät terveydentilaansa ja toimintakykyään koskevat tiedot sekä tieto mahdollisesta aiemmasta opiskeluoikeuden peruuttamisesta koskevasta päätöksestä.

Opiskelijan tulee ammattikorkeakoulun pyynnöstä esittää rikostaustaote, jos opiskelijalle annetaan opinnoissa tai opintoihin kuuluvassa harjoittelussa tehtäviä, jotka edellyttävät olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä.

Ammattikorkeakoulu voi velvoittaa opiskelijan esittämään huumausainetestiä koskevan todistuksen, jos on aihetta epäillä, että opiskelija on huumausaineiden vaikutuksen alaisena opintoihin kuuluvissa käytännön tehtävissä tai harjoittelussa tai että opiskelijalla on huumausaineriippuvuus.

1.3.2 Liikunta-ala

Liikunta-alalle hakevan terveydentilan ja toimintakyvyn tulee olla sellainen, että opiskelija kykenee opintoihin liittyviin käytännön tehtäviin ja harjoitteluun. Opiskelu ja ammatissa toimiminen edellyttävät hyvää henkistä tasapainoa ja riittävää fyysistä toimintakykyä. Tiedot vaadituista terveydellisistä edellytyksistä löytyvät opintopolku.fi-sivuston hakukohdekohtaisista valintaperusteista.

Opiskelijaksi pyrkivän tulee ammattikorkeakoulun pyynnöstä antaa opiskelijaksi ottamisen arvioinnin edellyttämät terveydentilaansa ja toimintakykyään koskevat tiedot sekä tieto mahdollisesta aiemmasta opiskeluoikeuden peruuttamisesta koskevasta päätöksestä. Ammattikorkeakoulu voi pyytää etukäteen rikostaustaotteen esittämistä, jos tulevaisissa oppimistilanteissa ja harjoitteluissa on olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä.

Ammattikorkeakoulu voi velvoittaa opiskelijan esittämään huumausainetestiä koskevan todistuksen, jos on aihetta epäillä, että opiskelija on huumausaineiden vaikutuksen alaisena opintoihin kuuluvissa oppimistilanteissa tai harjoitteluissa tai että opiskelijalla on huumausaineriippuvuus.

Soveltuvuutta arvioidaan koko opintojen ajan.

Liikunta-alalle hakeutuvan tulee huomioida, että

- opiskelu ja ammatissa toimiminen edellyttävät hyvää henkistä tasapainoa ja riittävää fyysistä toimintakykyä
- ala ei sovellu henkilölle, jolla on ollut päihde-/ huumeongelma tai lääkkeiden väärinkäyttöä viimeisten kahden vuoden aikana
- esimerkiksi tuki- ja liikuntaelämistön sairaudet, krooniset ihosairaudet, allergiat ja mielenterveyden häiriöt voivat muuttua terveydelliseksi ongelmaksi opiskeluaikana tai myöhemmin työelämässä
- veriteitse tarttuva tauti saattaa rajoittaa opintojen etenemistä ja työhön sijoittumista.
- ala ei ole sopiva henkilölle, joka on tuomittu rikoksesta toista henkilöä kohtaan.

Terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä rajoitus ei ole este opiskelijaksi ottamiselle, jos sen vaikutukset voidaan kohtuullisin toimin, esimerkiksi erityisjärjestelyin, poistaa. Tarkoituksena ei ole muutenkaan asettaa tarpeettomia esteitä vammaisten tai muista fyysisistä tai psyykkisistä rajoitteista kärsivien henkilöiden koulutukseen pääsulle. Rajoituksia sovelletaan vain niissä tilanteissa, joissa on selvää, ettei hakija voi terveydentilaansa tai toimintakykyänsä liittyvästä syystä osallistua koulutukseen.

Ammattikorkeakoulu voi perua hakijan opiskelupaikan,

- jos todistuksia ei toimiteta ammattikorkeakoulun ilmoittamassa määräajassa
- jos hakija on antanut itsestään virheellisiä tietoja
- on ilmeistä, että opiskelija ei terveydentilaltaan eikä toimintakyvyltään täytä opiskelijaksi ottamisen edellytyksiä (Ammattikorkeakoululaki 932/2014)
- jos opiskelija on salannut aiemman opiskeluoikeuden peruuttamisen (Ammattikorkeakoulu-laki 932/2014).
- jos hän on opinnoissaan toistuvasti tai vakavasti vaarantanut toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden ja täten osoittautunut soveltumattomaksi toimimaan opintoihin liittyvissä tehtävissä tai harjoittelussa (Ammattikorkeakoululaki 932/2014).

1.3.3 Humanistinen ja kasvatusala

YHTEISÖPEDAGOGIKOULUTUS

Ammatissa toimiminen edellyttää riittävää psyykkistä kestävyyttä, tasapainoisuutta, keskittymiskykyä sekä hyviä vuorovaikutustaitoja ja sosiaalista kompetenssia. Vastuukysymykset painottuvat yhteisöpedagogin työtehtävissä.

Opiskelijavalinnan esteenä voi olla sellainen mielenterveyden häiriö tai muu toimintakykyyn vaikuttava tekijä, joka estää opintoihin osallistumisen tai ammatissa toimimisen, esim.

- akuutti, elämään vaikuttava päihdeongelma tai vakava huumeongelma
- sellainen vakava sosiaalinen pelkotila, joka vaikeuttaa huomattavasti ihmisten kanssa toimimista
- sellainen psykiatrinen sairaus, joka estää opintoihin osallistumisen tai ammatissa toimimisen, esim. toimintakykyä vakavasti laskeva skitsofrenia, kaksisuuntainen mielialahäiriö tai masennus
- muu sairaus, joka vaarantaa oman tai muiden opintoihin osallistuvien terveyden tai turvallisuuden

Alan eettiset ohjeet otetaan huomioon terveydentilaa tai toimintakykyä arvioitavissa. Vaikka hakijan terveydentila tai vammaisuus voi sinänsä estää osallistumisen joihinkin opintoihin liittyviin käytännön tehtäviin, ei tämä välttämättä merkitse sitä, että henkilö olisi sopimaton opiskelemaan humanistisella ja kasvatusalalla (vrt. PeVL).

Jos hakijan hakuvaiheessa tekemän ilmoituksen perusteella ilmenee aihetta, voi ammattikorkeakoulu edellyttää tarkempia terveydentilätietoja opiskelusta suoriutumisen ja kohtuullisten toimien arvioimiseksi.

Ennen opiskeluihin kuuluvaan ohjattuun harjoitteluun siirtymistä ammattikorkeakoulu voi pyytää rikosrekisteriotteen esittämistä, jos harjoitteluun kuuluu olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä.

Opiskelijaksi pyrkivän tulee ammattikorkeakoulun pyynnöstä antaa opiskelijaksi ottamisen arvioinnin edellyttämät terveydentilaansa koskevat tiedot.

TULKKIKOULUTUS (VIITTOMAKIELI JA TULKKAUS / ASIOIMISTULKKAUS)

Ammatissa toimiminen edellyttää riittävää fyysistä ja psyykkistä kestävyyttä, tasapainoisuutta, keskittymiskykyä ja jonkin verran hälynsietokykyä. Vastuukysymykset painottuvat tulkkien työtehtävissä.

Opiskelijavalintaan vaikuttavana tekijänä voi olla sellainen psyykinen tai fyysinen sairaus tai vamma, joka estää opintoihin osallistumisen, niistä suoriutumisen tai ammatissa toimimisen mm:

- sellainen vakava sosiaalinen pelkotila, joka vaikeuttaa huomattavasti ihmisten kanssa toimimista
- sellainen psykiatrinen sairaus, joka estää opintoihin osallistumisen tai ammatissa toimimisen, esim. toimintakykyä vakavasti laskeva skitsofrenia, kaksisuuntainen mielialahäiriö tai masennus
- viittomisen tai tulkkauksen estävä tai sitä vaikeuttava sairaus, vamma tai motorinen este esimerkiksi vakava tuki- ja liikuntaelinsairaus, raajojen motoriset heikkoudet tai virheasennot, näkövamma, puhevamma tai kuulovamma, merkittävä kielellinen erityisvaikeus, merkittävät äännevirheet, osittainen kasvohalvaus tai selkeä ja vakava karsastus, joka vaikeuttaa opiskelua ja ammatissa toimimista

– huom. Diakin ja Humakin *viittomakielen ja tulkkauksen koulutukseen* ei oteta opiskelijoita, joilla on lieväkin kuulovamma. Edellä mainitusta poiketen Humakin pääkaupunkiseudun alueyksikköön voidaan kuitenkin valita viittomakielisiä henkilöitä siinä tapauksessa, että valitun äidinkieli/kommunikaatiokieli on suomalainen viittomakieli

– akuutti, sen hetkiseen elämään vaikuttava päihdeongelma tai vakava huumeongelma

– sairaus tai vamma, joka vaarantaa oman tai muiden opintoihin osallistuvien tai niissä työskentelevien terveyden tai turvallisuuden

Alan eettiset ohjeet otetaan huomioon terveydentilaa tai toimintakykyä arvioitavissa. Vaikka hakijan terveydentila tai vammaisuus voi sinänsä estää osallistumisen joihinkin opintoihin liittyviin käytännön tehtäviin, ei tämä välttämättä merkitse sitä, että henkilö olisi sopimaton opiskelemaan humanistisella ja kasvatusalalla (vrt. PeVL 60/2010 vp).

Jos hakijan hakuvaiheessa tekemän ilmoituksen perusteella ilmenee aihetta, voi ammattikorkeakoulu edellyttää tarkempia terveydentilatietoja opiskelusta suoriutumisen ja kohtuullisten toimien arvioimiseksi.

Ennen opiskeluihin kuuluvaan ohjattuun harjoitteluun siirtymistä ammattikorkeakoulu voi pyytää rikosrekisteriotteen esittämistä, jos harjoitteluun kuuluu olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä.

Opiskelijaksi pyrkivän tulee ammattikorkeakoulun pyynnöstä antaa opiskelijaksi ottamisen arvioinnin edellyttämät terveydentilaansa koskevat tiedot.

1.3.4 Ehdollinen paikan vastaanotto

Opiskelupaikka on ehdollinen siihen saakka kunnes ammattikorkeakoulu on käsitellyt ja arvioinut opiskelijaksi pyrkivän opiskelijaksi ottamisen arvioinnin edellyttämät terveydentilaansa koskevat tiedot.

Ammattikorkeakoulu voi perua hakijan opiskelupaikan,

- jos todistuksia ei toimiteta ammattikorkeakoulun ilmoittamassa määräajassa
- jos hakija on antanut itsestään virheellisiä tietoja
- on ilmeistä, että opiskelija ei terveydentilaltaan eikä toimintakyvyltään täytä opiskelijaksi ottamisen edellytyksiä (Ammattikorkeakoululaki 932/2014)
- jos opiskelija on salannut aiemman opiskeluoikeuden peruuttamisen (Ammattikorkeakoululaki 932/2014).

2 Opiskelijavalinta suomen- ja ruotsinkieliseen päivä- ja monimuotototeutukseen

2.1 Valintatavat

Ammattikorkeakoulu määrittelee hakukohteittain, mitkä alla olevista valintatavoista ovat käytössä kyseisessä hakukohteessa, sekä antaa valintatapakohtaiset aloituspaikat. Pohjakoulutuksesta riippuen hakijat ovat mukana valitsemisessaan hakukohteissa käytössä olevissa valintatavoissa.

Ammattikorkeakoulut ilmoittavat hakuohjeissa ja määrittelevät hakukohteittain, jos varasijalle jäävien hakijoiden määrää rajataan.

Jos tasapistetilanteissa olevien välillä ei saada eroa valintatavoissa ilmoitettujen kriteerien perusteella, ammattikorkeakoulu voi valita kaikki tasapistetilanteessa olevat hakijat tai ei valitse ketään tasapistetilanteessa olevia hakijoita tai järjestelmä voi arpoa valittavan/valittavat.

Ammattikorkeakoulu voi perua hakijan opiskelupaikan, jos tutkintotodistuksia ei toimiteta ammattikorkeakoulun ilmoittamassa määräajassa tai jos hakija on antanut itsestään virheellisiä tietoja.

Käytössä olevat valintatavat

- I. AMK-valintakoe
- II. Todistusvalinta

Valintatapojen tarkemmat tiedot esitellään seuraavissa kohdissa.

2.1.1 AMK-valintakoe

AMK-valintakoe järjestetään syksyn yhteishaussa 29.10–1.11.2019. Valintakokeeseen ilmoittaudutaan yhteishaun hakulomakkeella. Hakija valitsee AMK-valintakokeen suorituspaikan ja suoritusajan hakulomakkeella ammattikorkeakoulujen ilmoittamista vaihtoehtoista. Hakija tekee AMK-valintakokeen yhdellä suorituskerralla riippumatta siitä, kuinka monta osiota kuuluu hänen valintakokeeseensa. AMK-valintakoe tehdään hakijan omalla kannettavalla tietokoneella.

AMK-valintakoe muodostuu seuraavista osioista:

Kaikille aloille yhteiset osiot:

- I. Päätöksentekotaidot
(hakija tekee kyseisen osion hakukohteesta riippumatta)
- II. Kieli- ja viestintätaidot
(hakija tekee kyseisen osion hakukohteesta riippumatta)

Kaikille aloille yhteisten osioiden lisäksi AMK-valintakoe sisältää seuraavat alakohtaiset osiot:

- III. Matemaattiset taidot
(Hakija tekee kyseisen osion, jos hän on hakenut sosiaali-, terveys-, liikunta- ja kauneudenhoitoalan, liiketalouden, tietojenkäsittelyn, luonnonvara-alan, matkailu-, ravitsemis- ja talousalan, merenkulun tai tekniikan alan hakukohteisiin. Matematiikan osio on kaikille edellä mainittujen alojen hakijoille sama.)
- IV. Matemaattis-luonnontieteelliset taidot
(Hakija tekee kyseisen osion, jos on hakenut tekniikan alan hakukohteisiin.)
- V. Eettiset taidot
(Hakija tekee kyseisen osio, jos on hakenut sosiaali-, terveys-, liikunta-, ja kauneudenhoitoalan tai humanistisen alan hakukohteisiin.)

Tarkemmat tiedot AMK-valintakokeesta julkaistaan keväällä 2019 ammattikorkeakoulujen uudella yhteisellä opiskelijavalintojen verkkosivustolla.

2.1.1.1 Esteetön opiskelijavalinta – valintakokeen erityisjärjestelyt

Hakija hakee valintakokeen erityisjärjestelyjä erillisellä hakemuksella, joka on tulostettavissa ammattikorkeakoulujen yhteisellä verkkosivustolta (julkaistaan keväällä 2019).

Hakemuksessa hakija kuvaa tarvitsemansa valintakokeen erityisjärjestelyt sekä perustelut erityisjärjestelyjen hakemiselle. Hakemukseen tulee liittää kopiot todistuksista, joihin hakija vetoaa. Lausunnot saavat olla pääsääntöisesti enintään 5 (viisi) vuotta vanhoja. Hakemuksessa on tarkempi ohjeistus liitteistä.

Jos valintakokeen erityisjärjestelyihin oikeuttava este on jo olemassa haku aikana, valintakokeiden erityisjärjestelyhakemus tulee jättää korkeakoulujen sopimaan yhteiseen määräaikaan mennessä (ks. aikataululiite). Hakemus toimitetaan siihen ammattikorkeakouluun, jossa hakija on ilmoittanut tekevänsä AMK-valintakokeen. Hakemus toimitetaan ao. korkeakoulujen hakijapalveluihin.

Jos valintakokeen erityisjärjestelyihin oikeuttava este syntyy tai todetaan hakuajan päättymisen ja valintakoeajankohdan välillä, tulee hakijan jättää erityisjärjestelyhakemus viipymättä siihen ammattikorkeakouluun, jossa on ilmoittanut tekevänsä AMK-valintakokeen. Ammattikorkeakoulu voi evätä hakijalta oikeuden erityisjärjestelyihin, mikäli järjestelyt ovat esim. aikataulusyistä mahdotonta toteuttaa.

Valintakokeen erityisjärjestelyt ovat voimassa vain määrätynä valintakoepäivänä. Päätöksenteossa noudatetaan hyvän hallintotavan mukaisia menettelyjä. Erityisjärjestelyistä annetaan hakijalle ilmoitus (ei päätös) riittävän hyvissä ajoin ennen valintakoetta. Erityisjärjestelyhakemuksen liitteet ovat salassa pidettäviä.

2.1.2 Todistusvalinta

Ammattikorkeakoulut valitsevat opiskelijoita myös pelkän ylioppilastutkinnon perusteella tehtävällä todistusvalinnalla. Syksyn 2019 yhteishaussa on käytössä neljä yleistä pisteytysmallia, joiden perusteella hakijoiden pisteet muodostuvat. Todistusvalinta ei ole käytössä kulttuurialalla.

2.1.2.1 Pisteytysmallit

Vaihtoehto 2A 30 pistettä (ylioppilastutkinnon arvosanat)

Vaihtoehto 2B/2C/2D 60 pistettä (ylioppilastutkinnon arvosanat)

Ammattikorkeakoulu voi itse määritellä todistusvalinnassa alimman pisterajan tai kynnysehdon hakukohteeseen. Tarkemmat tiedot ilmoitetaan kyseisen hakukohteen hakuohjeissa.

Syksyllä ylioppilastutkintoon valmistuvat hakijat eivät ole mukana syksyn yhteishaun todistusvalinnoissa.

Ammattikorkeakoulujen hakijat asetetaan todistusvalinnassa paremmuusjärjestykseen seuraavin perustein:

1. koulumenestyspisteet
2. hakutoivejärjestys

3. ylitäyttö/alitäyttö/arvonta

KOULUTUSALAKOHTAISET PISTEYTYSMALLIT

Pisteytysmalli 2A on käytössä seuraavilla koulutusaloilla:

- Matkailu- ja ravitsemisala
- Sosiaali-, terveys- ja kauneudenhoitoala
- Liikunta-ala

Yo-tutkintotodistus	L/E	M	C	B	A
Äidinkieli *	10	9	8	7	6
Paras kieli (vieraat kielet ja toinen kotimainen): pitkä (lyhyt/keskipitkä)	10 (9)	9 (8)	8 (7)	7 (6)	6 (5)
Matematiikka (lyhyt tai pitkä) tai paras reaaliaineiden kokeista (ennen v.	10	9	8	7	6

* Äidinkielenä huomioidaan suomi, ruotsi, saame, suomi toisena kielenä ja ruotsi toisena kielenä. IB- tutkinossa äidinkieltä vastaa A1-kieli, EB- ja RP-tutkinnoissa äidinkieltä vastaava kieli.

Pisteytysmalli 2B on käytössä seuraavilla koulutusaloilla:

- Humanistinen ja kasvatusala
- Luonnonvara-ala
- Liiketalouden ala

Yo-tutkintotodistus	L/E	M	C	B	A
Äidinkieli *	20	19	17	12	10
Paras kieli (vieraat kielet ja toinen kotimainen) pitkä (lyhyt/keskipitkä)	20 (19)	19 (18)	17 (16)	12 (11)	10 (9)
Matematiikka (lyhyt tai pitkä) tai paras reaaliaineiden kokeista (ennen v. 2006 kirjoittaneilla reaali)	20	19	17	12	10

* Äidinkielenä huomioidaan suomi, ruotsi, saame, suomi toisena kielenä ja ruotsi toisena kielenä. IB-tutkinossa äidinkieltä vastaa A1-kieli, EB- ja RP-tutkinnoissa äidinkieltä vastaava kieli.

Pisteytysmalli 2C on käytössä seuraavilla koulutusaloilla:

Tekniikan ala

Yo-tutkintotodistus	L/E	M	C	B	A
---------------------	-----	---	---	---	---

Äidinkieli *	15	12	9	6	3
Paras pitkänä kirjoitettu kieli	15	12	9	6	3
Matematiikka, pitkä **	15	12	9	7	5
Matematiikka, lyhyt **	10	8	6	4	2
Fysiikan reaalikoe ***	15	12	9	6	3
Kemian reaalikoe ***	15	12	9	6	3
Biologian reaalikoe ***	15	12	9	6	3

* Äidinkielenä huomioidaan suomi, ruotsi, saame, suomi toisena kielenä ja ruotsi toisena kielenä. IB-tutkinnossa äidinkieltä vastaa A1-kieli, EB- ja RP-tutkinnoissa äidinkieltä vastaava kieli.

** = enintään toinen

*** = enintään yksi

Pisteytysmalli 2D on käytössä seuraavilla koulutusaloilla:

Tietojenkäsittelyn ala

Yo-tutkintotodistus	L/E	M	C	B	A
Äidinkieli *	15	12	9	6	3
Paras kieli (vieraat kielet ja toinen kotimainen) pitkä (lyhyt/keskipitkä)	15 (12)	12 (9)	9 (6)	6 (3)	3 (1)
Matematiikka pitkä (lyhyt)	15 (12)	12 (9)	9 (6)	6 (3)	3 (1)
Paras reaali	15	12	9	6	3

* Äidinkielenä huomioidaan suomi, ruotsi, saame, suomi toisena kielenä ja ruotsi toisena kielenä. IB-tutkinnossa äidinkieltä vastaa A1-kieli, EB- ja RP-tutkinnoissa äidinkieltä vastaava kieli.

2.1.2.2 EB-, IB- ja RP/DIA tutkinnot

EB-, IB- ja RP/DIA-tutkintojen muuntokaava

IB-tutkinnon, EB-tutkinnon ja Reifeprüfung/DIA -tutkinnon suorittaneet hakijat muuntavat tutkintotodistuksensa arvosanat seuraavan muuntotaulukon mukaisesti:

EB-tutkinto		IB-tutkinto (Diploma)	RP/DIA-tutkinto	Suomalainen ylioppilastutkinto
Matematiikka	Muu ainekohtainen koe			

9,50–10,00	9,00–10,00	7 (Excellent)	13–15 pistettä	Laudatur
8,50–9,45	8,00–8,95	6 (Very good)	10–12 pistettä	Eximia cum laude approbatur
7,00–8,45	7,00–7,95	5 (Good)	8–9 pistettä	Magna cum laude approbatur
6,00–6,95	6,00–6,95	4 (Satisfactory)	7 pistettä	Cum laude approbatur
5,00–5,95	5,00–5,95	3 (Mediocre)	5–6 pistettä	Lubenter approbatur
4,00–4,95	4,00–4,95	2 (Poor)	4 pistettä	Approbatur

IB- EB- ja RP-tutkintojen aineiden rinnastus suomalaisen ylioppilastutkinnon aineisiin

IB-tutkinnon aineiden rinnastus ylioppilastutkinnon aineisiin

IB- tutkinto	YO
RYHMÄ 1: opiskelijan äidinkieli	
A-kieli – Oppilaan paras kieli, yleensä äidinkieli	Äidinkieli
RYHMÄ 2: vieraat kielet	
Taso B	2. kotimainen kieli, pitkä
	Vieras kieli, pitkä
	Vieras kieli, lyhyt
RYHMÄT 3 ja 4: Reaaliaineet	
Muu aine	Reaaliaineet
*Biologia	*Biologia
*Fysiikka	*Fysiikka
*Kemia	*Kemia
RYHMÄ 5: matematiikka	
Matematiikka High level & Standard level	Pitkä matematiikka
Mathematical studies	Lyhyt matematiikka

* Käytössä vain tekniikan alalla. Muilla aloilla nämä sisältyvät reaaliaineisiin.

EB-tutkinnon aineiden rinnastus ylioppilastutkinnon aineisiin

EB- tutkinto	YO
--------------	----

1. kieli (L1)	Äidinkieli
2. kieli (L2)	2. kotimainen kieli, pitkä
3. kieli (L3)	Vieras kieli, pitkä
4. kieli (L4)	Vieras kieli, lyhyt
Muu aine	Reaaliaineet
*Biologia	*Biologia
*Fysiikka	*Fysiikka
*Kemia	*Kemia
Matematiikka Standard level (5 tuntia)	Pitkä matematiikka
Matematiikka Elementary level (3 tuntia)	Lyhyt matematiikka

* Käytössä vain tekniikan alalla. Muilla aloilla nämä sisältyvät reaaliaineisiin.

RP/DIA-tutkinnon eri aineiden rinnastus yo-tutkintoon sekä niiden pisteytys

Reifeprüfung/DIA-tutkinnosta saatavat pisteet muunnetaan yo-arvosanoja vastaaviksi jakamalla pisteet kohdasta "Prüfungsergebnis in vierfacher Wertung" neljällä (esim. $48/4 = 12 = E$) tai kohdasta "Prüfungsergebnis in dreifacher Wertung" kolmella (esim. $27/3 = 9 = M$).

RP/DIA- tutkinto	YO
Muttersprachliches Niveau	Äidinkieli
Toinen kieli	Äidinkieli
A-kieli	Vieras kieli, pitkä
B1-, B2- ja B3-kieli	Vieras kieli, lyhyt
Muu aine	Reaaliaineet
*Biologia	*Biologia
*Fysiikka	*Fysiikka
*Kemia	*Kemia
Matematiikka, pitkä	Pitkä matematiikka
Matematiikka	Lyhyt matematiikka

* Käytössä vain tekniikan alalla. Muilla aloilla nämä sisältyvät reaaliaineisiin.

AIKATAULULIITE

Syksyn 2019 yhteishaku, todistusten ja liitteiden ym. toimitusaikataulu

AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTOON JOHTAVA KOULUTUS

Vaadittujen asiakirjojen on ladattava hakemukselle tai toimitettava hakijapalveluihin ilmoitettuun määräaikaan mennessä (postileiman päiväys ei riitä).

Asiakirja	Syksyn yhteishaku 4.9. – 18.9.2019
<p>Suomalainen tutkinto:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Tutkintotodistuksen kopio tai oppilaitoksen myöntämä väliaikainen todistus valmistumisesta toimitettava hakijapalveluihin 2) vuonna 1990 tai sen jälkeen valmistuneiden ylioppilaiden arvosanat 3) vuonna 2017 tai sen jälkeen valmistuneiden ammatillisten perustutkintojen tiedot 4) vuonna 2018 tai sen jälkeen valmistuneiden ammatti- ja erikoisammattitutkintojen tiedot 5) ennen vuotta 1990 valmistuneiden ylioppilaiden ladattava kopio hakemukselle 6) alkuperäisen tutkintotodistuksen tarkistus 	<ol style="list-style-type: none"> 1) ma 9.12.2019 klo 15 mennessä 2) saadaan suoraan ylioppilastutkintolautakunnalta 3) saadaan suoraan oppilaitoksilta 4) saadaan suoraan oppilaitoksilta 5) ke 25.9.2019 klo 15 mennessä 6) opintojen alkaessa
<p>Kansainvälinen ylioppilastutkinto (IB, EB, RP/DIA):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tutkintotodistuksen kopio ladattava hakemukselle (* = hakukautena valmistuvat toimittavat Predicted Grades tai vastaavan todistuksen) 2) Hakukautena RP/DIA- ja EB- tutkintoon valmistuvat toimittavat kopion lopullisesta todistuksestaan. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) ke 25.9.2019 klo 15 mennessä 2) ma 30.12.2019 klo 15 mennessä

3) Hakukautena IB-tutkintoon valmistuvat toimittavat kopion lopullisesta todistuksestaan	3) ma 6.1.2020 klo 15 mennessä
4) alkuperäisen tutkintotodistuksen ja virallisen käännöksen tarkistus	4) opintojen alkaessa
Ulkomainen tutkinto:	
1) Tutkintotodistuksen kopio tai oppilaitoksen myöntämä väliaikainen todistus valmistumisesta ja virallinen käännös ladattava hakemukselle.	1) ke 25.9.2019 klo 15 mennessä
2) Hakukautena valmistuvat toimittavat kopion lopullisesta tutkintotodistuksestaan (tai oppilaitoksen myöntämän väliaikaisen todistuksen valmistumisesta) ja kopion virallisesta käännöksestä.	2) ma 30.12.2019 klo 15 mennessä
3) alkuperäisen tutkintotodistuksen (lopullinen tai väliaikainen) ja alkuperäisen virallisen käännöksen tarkistus	3) opintojen alkaessa
Pakolaisen tai pakolaiseen rinnastettavassa asemassa olevan hakijan turvapaikkapäätös tai oleskelulupa suojelun perusteella on toimitettava taustaselvityslomakkeen liitteenä hakijapalveluihin	ke 25.9.2019 klo 15 mennessä
Ennakkotehtävät on toimitettava (ks. korkeakoulun nettisivut/Opintopolku)	ammattikorkeakoulun ilmoittamaan määräaikaan mennessä
Harkinnanvarainen hakija: korkeakoulun määrittelemät liitteet toimitettava korkeakouluun (ks. korkeakoulun nettisivut/Opintopolku)	ke 25.9.2019 klo 15 mennessä
Esteettömyys opiskelijavalinnoissa: hakemus valintakokeen erityisjärjestelyistä toimitettava korkeakouluun (ks. ammattikorkeakouluun.fi)	ke 25.9.2019 klo 15 mennessä